

La Veu de Tortosa

Setmanari Regionaliste

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES». —Dante.

Los «Jochs Florals»

á Sant Martí del Canigó

Aquesta simpàtica festa dels «Jochs Florals» que tania de celebrar-se pel Maig, á Barcelona, y que se suspengué per causes que ja saben los nostres lle-gidors, ha tingut lloc ara, ab molta solemnitat, al antiquíssim y enrunat cenobi—casal dels primers Comtes, qui escomensa-ren la reconquesta de la nostra antiga Nació—de Sant Martí del Canigó, que s' escau à l' al-trà vessant del Pirineu català, á la Catalunya francesa.

Bona pensada, como hi ha mon, ha tingut lo Consistori d' aquella gaya y patriótica festa, basa del nostre renaixement na-cional. De tot cor la redacció de LA VEU DE TORTOSA s' hi ad- hereix y ensembs lo felicita per aytal acert.

A bon segur qu' aquesta festa serà un llas de germanor que lligarà cada dia més entranya-blement los catalans de França y d' Espanya, pera consolidar les comunes aspiracions de rei-vindicació.

Som germans, fills d' un ma-teixa llengua, tenim una histo-ria comuna y una tradició pro-pia á tots, y no nos podém de cap manera separar. Esdevé alló del aforisme escolastich: *quod Deus coniuxit, homo non separat*; lo que Deu ha junyit, lo que la naturalesa ha creat, los homes no ho desfán.

Per aixó, si es cert que la ma-lestruga sort un jorn va sepa-rarnos, formant part de dos Estats, també ho es qu' encara dins del nostre cor guardém la mateixa fesonomia y 'ls matei-xos sentiments que 'ns llegaren nostres abanspassats, y que al despertarse altra vegada en los

nostres cors, esmortuits fins ara per un ambient corseador, als himnes de la Poesía, de las tres cordes sagradas *Patria, Fides, Amor*, reviarfá 'l nostre esperit al recort de nostres anyorades tradicions.

Los «Jochs Florals» d' en-guany, celebrats, com hem dit, al monastir de Sant Martí, ab la coincidencia de la restauració que d' aquest emprén corat-jós lo bisb Carsalade, serà una fita inesborrable, d' ahont, vul-gui Deu arrenqui la resurrecció d' aquell poble germà nostre, del Rosselló, com en altre temps, de la restauració del monastir de Ripoll, bressol de la nostra independencia, ne surti lo re-naixement del esperit catala-nesch, que tarts esplets de vida està donant avuy dia en tots los ordres de la societat catalana, y que 's la única esperansa de veritable regeneració.

Bé, molt bé, al meritíssim Bis-be de Perpinyá, qui es l' ànima d' aquesta tan cristiana com patriótica obra de restauració; y bé, molt, perque s' ha desvet-llat tant pera que la festa dels «Jochs Florals», la qual ha tin-gut l' alta honra de presidir, resultés brillantíssima y de profit al amor patri dels seus feli-gressos.

Y ara que 'n prengui nota de tot aixó lo govern d' Espanya; que miri si les vexassions con-duheixen á cap fi práctich, ja que 'ls «Jochs Florals» s' han celebrat á la Catalunya que perteneix al Estat francés ab lo major ordre y pau; y á la que perteneix al Estat espanyol, tots saben que per desgracia no pogueren celebrarshi, degut á n' aquelles inoportunes impossi-cions d' última hora que 'n llur dia ja comdenporen, les varies regíons, d' Espanya que com no-saltres, aspiren á la reivindicació de son passat pera millor assolir

la prosperitat y l' avens dins del Estat espanyol.

Tortosa Novembre 1902.

Curiositats

¡QUIN ELET!

Eusaquí una exclamació que va continuament de boca en boca, aplicantse com volgulent designar vivesa ó espavilament à n' aquells á que 's fa relació. A voltes també 's diu: ¡Quin eleta!

Si mirém la etimología d' aquesta paraula, trobem que vé á significar lo mateix qu' acaba'm de dir, donchs *elet* vol dir *electe* ó *elegit*, y com qu' abans, quan el poble era 'l qui elegia sos representants sens interve-nirhi politiques y egoismes personals com avuy, ho sabia fer bé y ab seny, d' aqui es que sempre feya caurer la elecció en los homes mes aptes y doctes pera desempenyar lo càrrecs á qu' eren eridats; per aixó, donchs, perque eran lo bó y mi-lor del comú dels electors ha quedat avuy dia encara aques-ta frasse: ¡quin elet! com volgulent designar un home llest y que sab ahont té la mà dreta.

Estudiem, donchs, lo dels nos-tres passats, y prenemne exem-ples pera posarho com ells á la práctica; que 'ls nostres *elets* sian verdaders representants dels interesos del poble.

J. Jordá

Tortosa, Noviembre de 1902.

Los Jochs Florals de Barcelona á Sant Martí del Canigó

Per fi s' ha celebrat la festa dels Jochs Florals d' enguany, suspresa á Barcelona, á Sant Martí del Canigó, en aquelles torres germanes y tant

admirablement cantades per l' inmor-tal Verdaguer.

Infinitat de catalans d' ensa y d'en-llà del Pirineu acudiren á presenciar l' encoratjadora festa de les lletres, de la llengua patria, quina 's celebrá dimars d' aquesta setmana, ab una animació extraordinaria, haventhi concorregut també bastants francesos que simpatisan ab la causa de Cata-lunya.

Les tres naus de l'Iglesia estaben plenes, acoblantse los concurrents en torn del pilans que restan dels que sustentaren un jorn les voltes, avuy casi del tot enderrocades.

També se reuniren concurrents als costats de la que fou tomba monumen-tal del comte fundador del santuari, y en l' espay curiosos y entusiastes.

Oberta la sesió per la presidencia usá de la paraula Monseny Carselada Bisbe de Perpinyá. Parla en català ab accent clar, y denotant en sa ex-pressió l' emoció profunda que l' em-bargaba en aquells moments solem-nes.

Ab llenguatge fácil y elocuent, tam-bé en català, presentà al poble con-gregat en le Santuari al Consistori dels Jochs Florals.

Sa paraula fou expresiva, y son ac-cent persuassiu.

Parlant de Catalunya y los catalans semblava l' apóstol d' una idea redemptosa anunciant lo pervindre á les multituds, lo profeta dels temps millors predicant la bona nova; anun-ciant als pobles que 'ls catalans de Rosselló y del Conflent y de Catalu-nya, s' anavan á reunir altra volta en aquell punt, y per la celebració dels Jochs Florals, ab llasos nous de garlandas de flors teixides per l'amor, la patria y la fé.

En nom del Consistori dels Jochs Florals saludà ab respecte al bisbe de Perpinyá, monsenyor Carselade, lo president de l' Unió Catalanista Don Joseph M. Roca.

Li agrabi l' invitació que havia di-richt als catalans de l' altra vessant del Pirineu pera que assistissin á la festa de consagració d' obra tan bella com lo comensament de la reconstrucció del monastir de Sant Martí; quals runes guardan, quiscuna de ses pedres, un recort de les edats passa-des; de les gestes y grandeses d' altre temps d' explendor y gloria per nos-trra aymada Catalunya, d' aquelles centurias, en que desde dalt de «Ma-ladeta» s' ovira al Nort y al Middia,

forta y unida, la mateixa patria catalana.

Donà també les gracies à monseñor Carselade per haver hostatjat generosament en sa diòcessis à la institució dels Jochs Florals, permetentli saturar-se dels perfums de las farigoles y 'ls romanins del Canigó; de la muntanya que cantá tan admirablement lo gran Verdaguer y donant ocasió ab son concurs desinteressat à que 's pogués celebrar la festa anyal que no fou possible portar à cap à Barcelona en son temps degut.

En nom del poble catala saludá als rossellonesos com à germans estimats y se 'n despedí ab carinyosa afectuositat.

Lo senyor Roca feu present que l'acte que s' anava à celebrar era exactament lo mateix que devia haverse efectuat à Barcelona 'l 5 de Maig passat, per lo qual no devian estranyar los anacronismes en que 's pogués incorre al presindir de successos passats després de dita fetxa.

Lo president del Consistori dels Jochs Florals en Francesch Matheu, llegí lo notable discurs, que publiquém en altre lloc.

Després de la lectura lo secretari del jurat calificador de les composicions presentades enguany al certamen, en Victor Brossa y Sangerman, llegí sa memoria reglamentaria.

Dedicá un recort à les lletres catalanes de les quines se declará admirador y continuá fent en ella brillant elogi dels següents catalans ilustres morts durant l' anyada: Pere Company, Joseph Lluís Pellicer; Joseph Serra y Campdelacreu, Joan Mañé y Flaquer, Francesch Masferrer y Arquimba, Francesch Maspons y Labrós, Estanislau Vayreda, Pau Sans y Guitart, Dr Ramón Riu y Cabana, Francesch Rodó y Sala, Joseph Mercader y Martí y Ramón Arabia y Solana, dedicant especial atenció à en Justi Pepatx, entusiasta català de Fransa, qui nom feu esclarir en aplaudiments als que hi concorrian, traductor de l' «Atlàntida», del «Canigó», del «Somni de Sant Joan» y del «Jesús infant» del inmortal Mossèn Cinto Verdaguer; y fent una breu y sentida necrologia dels eminents patriotes lo doctor en Bartomeu Romeu y en Francisco Pi y Margall.

Llegí després lo veredicto donat pel jurat en l' examen de les 190 composicions presentades.

Recordá en brillants paragrafs, saturats d' entusiasme y sentiment, que vint y cinc anys avans, en semblant festa lo genial poeta, lo cantor del «Canigó», l' eminent Mossen Jacinto Verdaguer, obtingué son primer lloren literari ab lo magistral poema «L' Atlàntida»: creació que havia de donar à son autor jorns perdurables de gloria universal.

Anunciat als concurrents que havia obtingut la Flor Natural la composició *Creixensa* (Impresió de Barcelona), se procedí à obrir lo plech que contenia lo nom del autor de dita poesia. Resultá ser lo já coneget autor balear, en Miquel Costa y Llobera. No trovantse present lo poeta llorat, en mossén Costa y Llobera, en

sa representació fou elegida reina de la festa la distinguida senyora barcelonina Maria de la Concepció Picó de Punti, filla del notabilissim escritor y mestre en Gay Saber en Ramón Picó y Campamar.

Ocupá 'l lloc que li corresponia y li fou entregada la flor natural.

Lo senyor Picó y Campamar llegí la poesia premiada, qu' es un valent cant dedicat à enaltir à Barcelona y à la patria catalana, haventse escollit ab verdadera fruició per l' Auditori, tingué ocasió de recordar en aquelles montanyes à la gran ciutat de Ca' alunya, quines vies, monuments y importancia passan pel devant com célica visió.

Una explosió d' entusiasme corona la lectura de l' hermosa poesia guanyadora de la Flor Natural.

Guanyà 'l primer accésit una *Egloga Lema, Liet.* Descobert lo plec que contenia lo nom del autor, resultá ser aquest lo jove posta en Joseph Carner y Puigoriol.

Lo segón accésit, resultá adjudicat per lo jurat à la composició *La font del Monjo*.

Resultá guanyadora del premi ordinari de l' *Englantina*, lo poema *La deixà del geni grec*, d' en Miquel Costa y Llobera:

La composició premiada *La deixà del geni grec*, fou llegida per en Ramón Picó y Campamar.

Per haver obtingut lo numero de premis ordinaris que marcan los Estatuts dels Jochs Florals, fou proclamat mestre en Gay Saber, l' eminent poeta mallorquí mossen Miquel Costa y Llobera.

La proclamació del nou Mestre, fou saludada per la concurrencia ab una salva de aplausos.

Fou premiada ab un primer accésit la poesia *L' agulla blava*. Resultá ser son autor en Joseph Carner y Puigoriol.

La llengua trossejada s' anomena un romans simbòlich que obtingué lo segón accésit resultantne autor en Frederich Rahola.

Lo premi ordinari de la fé, ó sia la viola d' or y argent, no s' adjudicá per haver fallat lo Consistori que cap de les composicions que hi optaren n' era mereixedora.

Mes no entengué lo jurat que no hi haguessin entre les presentades, poesies de merit rellovant y digne de distinció especialissima y aixíis adjudicá un primer premi al treball *Retorn*. Bonich quadret escrit ab gran correcció y notable per son enlayrat esperit religiós. Fou proclamat son autor, lo jove poeta en Joseph Carner y Puigoriol.

Lo segón accésit s' adjudicá à la poesia: *Tres floretes franciscanes*. L' autor d' aquesta composició es en Francesch Ubach y Vinyeta.

Lo premi extraordinari ofert per lo Consistori dels Jochs Florals y consistents en una copa artística, lo guanyà la composició *Jacobé*, quin autor, resultá ser en Joaquín Ruyra y Oms.

Lo premi del Bisbe de Vich fou adjudicat per lo Jurat à la traducció del himne litúrgic *Ave Maria Itella*. L'

autor de la composició premiada resultá ser en Joséph Sala y Bofill.

Lo premi del Ajuntament de Tarragona fou adjudicat à la composició *La Rosius*, quin autor es n' Antoni Bori y Fontestá.

Lo premi del Ajuntament de Sarrià lo guanyà la poesia premiada *Al cim de ta montanya* y, descubert lo nom de son autor, fou proclamat com à tal n' Antoni Bori y Fontestá.

Lo premi de «Joventut» se concedí à la composició en prosa *De la vida original d' en Ciaudi Planas y Font*; que, com la majoria dels premiats, no s' trobava present al acte.

Lo Consistori dels Jochs Florals, tenint en compte l' merit excepcional de les composicions rebudes, acordá crear un premi extraordinari y concedirlo al bonich travall *Parellas*. Son autor resultá esser en Joseph Carner.

Obtingué l' accésit d' aquest premi l' hermos cant *De la terra*, del quin n' es autor n' Antoni Bori y Fontestá.

A continuació 'l mantenedor en Salvador Vilaregut llegí 'l notable discurs de gracies d' en Mariá Vayreda, que fou unànimament celebrat.

Tan patriòtica festa acabá ab lo major entusiasme dels nombrosos concurrents, llegintse un discurs de la Reyna de la festa de lo que s' stén

agradable l' aconteiximent d' haverse pogut sustreure 'ls reuní à les persecucions y tristes de la terra baixa pera poguer congregarse al Canigó ab objecte de celebrar tan hermosa festa.

Digué que allí dalt, fugint d' una situació desgradable, havien anat à reunir-se en Consistori mantenedors y poetes, baix la protecció de Sant Martí que 'ls hi havia donat la meytat de son mantell.

Afirmá que 'ls Jochs Florals se celebraran en anys successius en un palau, una cova ó en mitj de la mar, y sempre esta disposada, quan la cridin, à anarhi.

Fou felicitada ab entusiasme al terminar son discurs, interrompentlo ab aplaudiments en diferents passatges expressius y enèrgichs.

Monsenyor Carselade rebé un entusiasta telegrama del doctor Torras y Bages, Bisbe de Vich, felicitantlo pel gran acte degut à sa iniciativa y confianti la bandera del comte Guifré.

que fou portada montanya amunt per un aplech de rossellonesos y victorejada ab entusiasme. Ha pogut, donchs, ésser aclamada nostra banda en lo si de l' antiga Catalunya, però fora d' Espanya, país ahont tot se conuria contra la verdadera llibertat.

Discurs del President del Consistori dels Jochs Florals en Francesch Matheu

Quan un arriba al cim d' una pujada,
per reposá una estona s' detura
abans de comensar la devallada.

Així jo, caminant à la ventura,
al cim de la pujada de ma vida
d' un instant de repòs sento fretura.

Y, puig lo Consistori m' hi convida,
abans de comensar ma devallada
m' hi esplayaré à tot cor y sense mida.

La cadira es per mi masa enlayrada,
lo lloc august, la tasca massa forta...
mes ho heu volgut? tingüéhi l' assentada.

Vinch del bell cor de la centuria morta,
y allá en lo clarejar de ma infantesa
vegi dels Jochs Florals obrir la porta;

m' he assegut à eixa llar cad' any encesa,
m' he escalfat à aqueix foch, y à hores d'ara
la llur vida y miracles m' es palesa.

Me sembla qu' es avuy, que sento encara
l' enlluernar de la primera festa
tot just eixint dels brassos de la mare:

la gran Sala de Cent, à la requesta
de la llengua materna s' umplenava,
y un hom' alt, esblanquit, de calva testa,
gran de cos y de seny, allí parlava
per primer cop de patria y poesia;
era En Manel Milà que sormonava.

Com Moysés, à son poble que patia
d' aixut de patria, ebri aquesta font bona
quo ja no s' ha estroncat desd' aquell dia;
y d' allavors ensà, sona y ressona
rejuvenit lo català llenguatge

que d' aquest sitial n' ha fet sa trona.
Açui ns han predicat y dat guiatge

tants de mestres y amichs qu' en la carrera
de la vida portaren l' aventatge:

Er Rubió, que á la gayta ferastera
tragué sons catalans, y que á bon hora
per la nova creuda alsá bandera;

En Balaguer, de veu llampegadora,
que tant plorá l' antiga independència,
que tant amenassá á la gent traydora,

En Pons; potsé l' primer en la gaya ciència,
que cercá en la Montanya Catalana
y en la Llar los tresors de nostra herència;

En Blanch, de fantasia subirana,
lo qui ascoltá la Veu de les Ruïnes
que l' ignorància estúpida profana;

En Briz l' indòmit propulsor, en quines
venes la sanch bullia y foguejava
al solt recorà de fetes ponentines;

En Soler exuberant, que trasbalsava
costums y història y ab fecanda vena
per les grans multituds dramatisava;

y entr' aquets y altres més de bona mena
que l' sant amor de patria confegia
com anelles d' acer d' una cadena,
ab l' ànima vibrant de poesia,
despertant conciencies apagades.

obrint als esperits la nova via,

l' Aguiló, de paraules escalfades,
l' apóstol de la llengua, ab veu ardida
eridantnos al combat per tres vegades.

En sos cants, en sa prèdica seguida,
hi ha l' llevat de la nostra renaxensa,
hi te la nostra patria l' dret de vida,

Ell ha hafit aquesta terra extensa,
mostrantnos que la llengua es que amollona
la patria allá hont acaba ó be comensa.

En estrofes de foch ens allissoa
que l' poble que recobra son llentguantge
de son poder recobra la corona.

Ens avisa l' perill del vehinatge
y 'ns fa senti l' dringar d' una cadena
que l' nostre pensament du en esclavatge.

Ab sa mirada d' àguila, serena,
contra 'ls milios de rassa catalana
que inconcents, al jou paran l' esquena;
y s' esclama ab vidència sobre humana:
—Cridémeli jesus! à queixa rassa antiga
y s' alsarà altra volta sobiranà.—

Què us dire ara? qué voleu que us diga
que l' Mestre no haja dit? Encara dura,
com un rastre de llum se veu amiga.

Seguimla, dochs, ab petjo ben segura.
No vulguém ser com l' herva malehida
que floreix y no grana. ¿Per ventura
lo que al cor y al cervell ha tret florida
no pot ferho granar, mallanthi al erta,
la voluntat, t' empenta de la vida?

Volguémho tots y la granada es certa;
ni es curta ni avinent la treballada,
però per sòrt la rassa ja 's desperta.

La llengua que molts creyan soterrada
s' alsà vivent, mes ¡ay! encara anyora
la corona real que li han llevada.

¿Y no li hem de tornar? ¡vergonya fora!
posèmshi tot, y la que un temps fu Reyna
pe l' nostre esforz tornará á ser Senyora.

Per vosaltres, Prelats, la millor feyna:
si l' esperit y l' cos suman la vida
ab l' unió de la espasa y de la veyna;

l' ànima d' aquest poble y, d' ella exida,
sa fè, son de natura catalana;
si nostra fe no ho fos, fora mentida.

Cridéu al poble, dochs, per mont y plana,
la veu de Deu portéu li dreturera
fins al cor, en sa parla casulana;
recolliu en sos temples la preguera
tal com raja dels llavis feligresos,
sens disfressa, ni moda forastera;
retornéu als altars que li han malmesos
de sos patrons la antiga cantadissa

(Sant Galderich anyora sos pagesos;) fins lo nostre llatí á la santa missa
l' heu de torná 'ab tot l' agre de la terra,
sense aqueix deix de llepissor postissa;
y creixerá la fè pe l' pla y la serra,
que més floreix la branca y més s' enfila
com més l' arrel en lo terrer s' aferra.

Batles y regidors, los qui á la vila
ó á la ciutat sou veu que la defensa,
bras que l' ampara y ull que la vigila;

lo primer dret del poble, per naixensa,
per rahó natural, en son llenguatge,
l' únic que diu tot lo que sent y pensa;

vosaltres que del poble sou l' imatge,
arboréulo aques dret com una guia,
defensanlo á tot temps y en tot paratge:

fèu qu' á la casa comunal hi sia
de nou mestressa la nadiua parla
que encara no ha perdut la senyoria;
en bändols y pregons fèu rumbejarla;
y altre cop com á marca possessoria
cada cap de carrer te de portarla.

Aixis renusaréu la vostra historia;
si no, viureu per sempre en la tristesa
dels orats que han perduta la memoria.

Poble de Catalunya, ta orfanesa
de llibertat b' massa t' han presa:

demunt d' aquesta terra esquarterada
hi ha quedat un lligam que ningú trenca
y encara te la patria agermanada:

es la llengua, exa llengua pirinenca
devallada á la plana y la marina
y á la altra banda de la mar blavencia;

la llengua teva, qud ab llevar llatina
los segles han pasat, feta á ta inatge,
sobreviven á la payral ruina;

y es més forta que tot, en lo naufratge
de la patria, es la post miraculosa
que tart ó d' hora 't tornará á la platja.

Dúla sempre eixa llengua prodigiosa,
dúla sempre en tots llavis com florida
de ton cor y ta pensa somniosa;

per no deixarla may, en mort ni en vida,
batéjat ab los sants de casa nostra

que la moda estrafá ni no 'ls oblidá;

tal com alenta honrada en cada sostre
tréula al carré, á la lluya quotidiana,
y ab ella l' fruyt de ton treball amostra;

per ensenyes y rètels tréula ufana,
que 'ls menestrals y l' mercadé y l' artista
dongan fè de llur vida catalana;

y acabala d' un cop la visió trista
d' una patria vestida á l' estrangera
com si patis la llev d' una conquista.

Y nosaltres, aquells qu' á la gran xera
dels Jochs Florals la prensa hem escalfada,
capitans ó soldats de la renglera,

seguimla aquesta tasca comensada
per resorna á la llengua abans cativa

Ramassentli sos títols á l' estiva
de sos arxius hont ha jagut somorta,
y á la montanya hont sempre ha sigut viva;

pastémbla, foguegémbla, fémlo forta,
llevémli 'ls mots que l' primer vent s' emporta;

refongémli sa mena antiga y pura
dins los gresols novells, y á la riuada
de la vida trempémbla ab má segura.

Y aixis tornará á ser lo que es estava,
que ja la Poesia, la coloma
de l' arca ha vist la terra deslliurada

Lo poble diu: «Qui llengua te va á Roma»
y «veu del poble es veu de Deu», no s' erra;
vetjémhi tots a l' arca del idioma
y ab ella un jorn recobrarém la terra.

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge 23, S. Climent.—Dilluns 24, S. Joan de la Creu.—Dimarts 25, S. Mercuri.—Dimecres 26, Los Desposoris de N. S. —Dijous 27 S. Façundo y Primitiu.—Divendres 28 S. Gregori III.—Disapte S. Sadurní.

NOTICIES

Lo nostre insigne paisá y estimat
amich D. Agustí Querol ha tingut l'
atenció d' enviarnos una carta en la
que fà constar, al ensembs que la se-
va gratitud á la Redacció de LA VEU
DE TORTOSA, l' agratiment que sent
vers el seu compatriotic per les aten-
cions rebudes de tot lo poble durant
sa darrera estada á sa ciutat nadi-
va.

Com á mostra de bon afecte lo seny-
or Querol ens fà l' oferiment de re-
galarnos dues fotografies, reproduc-
ció de dos obres esculptoriques.

Agrahim moltissim aquesta nova
manifestació de carinyo y remercièm
al Sr. Querol.

Les músiques de la ciutat celebra-
ren ahir la festivitat de Santa Cecilia
tocant diana pels carrers y ab un ofi-
ci solemne en la iglesia de San Blai.

Victima d' una afeció al cor lo di-
jous morí á Tarragona nostre distin-
git amich en Joaquim Soler y Cata-
lá Magistrat d' aquella Audiència.

Aquest senyor era fill d' Arenys de
Mar y nebot del bisbe que fou de Bar-
celona doctor en Jaume Català.

Preguem á Deu per sa ànima y
acompanyem á la família en lo sou
condol. A. C. S.

Per haverse instruit sense la inter-
venció del Municipi, s' anulat l' ex-
pedient d' expropiació pera les obres
del emplassament y avingudes del
pont de ferro construït per l' Estat á
nostra ciutat.

Nostre benvolgut amich lo Procura-
dor D. Ramón Nivera ha tingut la
desgracia de veurer la mort de son fi-
llet Paquito.

Encara que 'ns fem carrech del do-
lor de sos pores affigits, recomanèm
á aquelets la resignació cristiana
que poden obtindrer ab la seguretat
de que tenen en lo Cel un angel que
vetillarà sempre per ells.

Pel Ministeri d' Instrucció pública
s' ha concedit á nostre estimat amich
D. Ferrán Costa y Naxarro, lo titol
gratuit de Llicenciat en Farmacia,
premi unich que s' ha donat á la es-
mentada Facultat en la Universitat
de Barcelona, al que millors notes
ostentés en lo seu expedient universi-
tari.

Encara que no 'ns estranya l' ad-
judicació d' aquest premi, denades
les dots de talent del nostre amich, de
tots modos ens plau enviarli la mes-
coral y entussistica enhorabona

Tortosa. Imp. FOGUET, P. Hospital.

MORESO

Gran botiga de calsat
de totes classes

SABATES Y BOTINES D' IVERN

Confecció esmerada pera 'ls que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREUS FIXOS   **VENTES AL CONTAT.**

PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU

TORTOSA

Llibreria fundada l' sige XVIII

Francesch Mestre
TORTOSA

PUBLICACIONS CATALANES:

Obres de Mossen Jascinto Verdaguer

Tomás A. Rigualt

La Santa Missa—llatí y catalá—pasta 1 peseta

Lo catalá devot—nou devocionari—pasta 1 peseta

Los set diumenges de San Joseph—pasta 1 peseta

Doctrina cristiana—cartonet—o'50 peseta

Doctrina cristiana—cartonet—o'50 peseta

DEPOSIT DE PAPERS, CROMOS Y ESTAMPES

TINCREIBLE VERITA

Única y veritable ocasió para gasta los quartos com cal en regalos d' importància, quin valor supera sempre al seu cos. Objectes d' or de ley garantizat (18 quilats) y enlluernadors brillants, químicament perfectes, de més valua, per son constant esplendor y llimpiesa, que 'ls verdaders. Descomposició de llum, llimpiesa, lapidació perfecta, imitacio maravillosa.

5.000 pesetas

á qui distingeixi aquests brillants Alaska dels llegítims. Gran Premi en la Exposició de Paris
Anell pera home, or brillant 50 ptas.
» » brillant molt gros 100 »
Agulla pera home. 25 »
» » » » 50 »
Anell pera senyora ó senyoret. 25 »
Arracades (parell) pera senyoret. 25 »
Arracades (parell) pera senyora 50 »
Arracades (parell) pera senyora brillant molt gros 100 »
Arracades (parell) pera noyas (verdader regalo). 25 »
Medallons oro de ley, en la efigie de la Purísima, esmalte de Florencia, y brillant Am:
Alaska 100 »
S' envian per correu franch de tot gasto, en caixetas certificadas y declaradas mercancies, pera tota Espanya é Illas.

No se servirà cap pedido que no siga antes convengut el pago.

Pera la mida de les anells basta pendrer en un fil la grosaria del dit.

No s' fan desquents; no s' donen representacions ni s' envien mostres, *Gratis y Franch* el Catàlogo Ilustrat.

Al comprador que no estiga conforme ab la mercància si li tornarán los quartos totseguit.

Dirigirse al representant general y únic de la Societat d' Or y Brillants.

Am: Alaska, G. A. Buyas, Corso Romano 104 y 105, Milán.
(Italia)

Academia de Francés

Al carré Mayjó de Santiago, 8, (Remolins) hi ha obert desde l' primé del actual un colègi de Francés pera señoletes dirigit per la ilustrada Profesora Mll. Caroline Ciel, Ex alumna de uns dels principals centros de ensenanza de París.

A neste Colegi trobaràn les alumnes una ensenanza sólida de francés, tan teòrica com en la pràctica.

Dita professora á petició de les famílies que ho desitgen se traslladarà á domicili.

Pera mes informes dirijirse á dit Colegi, carré de Santiago, 8 (Remolins); desde les nou del matí, hasta les set de la tarda.

COMADRONA

S' ha traslladat al carré de S. Antoni i Vall 2, la intelligent madrina, doña Maria Adela Vidal, la que té l'honor de participarho á sa clientela y al publich en general.

S. Antoni i Vall 2—Tortosa.

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paragües, Pipes, Parasol, Bastoñs, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Juguet, Puntilles, Brodats, Perfumeria, Acordeóns, Objectes pera regalos, y tota classe d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONÈSES EN CARTO DE TOTES MIDES Y VENTALLS DE TOTES CLASSES, CÓRBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc.

Carrés d' En Carbó 11 y 13 y Pescadors 1.
TORTOSA.

A. OLIVERES

METJE

Ex-alumne del Hospital de Paris.

Ex-ajudan de la Clínica de malalties dels ulls del Dr Galezowski.

CONSULTA DE LLÀNIA — Pasatje Franquet, Pral. TORTOSA

Drogueria Perfumeria ULTRAMARINS COMESTIBLES Y COLOMADO

Vda. de F. Canivell y Sala

Angel, 6 y 8.—TORTOSA

Complert surtit en

Pastes pera sopa llegítimes de Mallorca.	Sucres
Conserves de totes classes	Cafés
Abadeijo 1.º, coa foradada	Cacaus
Manteques	Thés
Formatges	Chocolates
Embutits	Bombons
Fiambres	Galletes y biscuits
	Aixarops y horchates

Articles fotografichs
Productes químichs
Aigües minerals
Especifichs nacionals y estrangers
Colors y barnisos
Broches y pinsells
Barnis mineral

Carburo de calci
Petróleo refinat
Esplosius, meches y perdigons
Abonos
Sofres
Sulfat de coure
Llavós

Vins de taula, generosos y champans

Licors del pays y extrangers